

FIȘA DISCIPLINEI

Introducere în studiarea creștinătății orientale / Introduction to the Study of Eastern Christianity

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3. Departamentul	Departamentul de Teologie Romano-Catolică Didactică
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Romano-Catolică Didactică / Roman Catholic Didactic Theology / Római Katolikus Didaktikai Teológia
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Introducere în studiarea creștinătății orientale / Introduction to the Study of Eastern Christianity				Codul disciplinei	RLM3115	
2.2. Titularul activităților de curs	Dr. András Szabolcs						
2.3. Titularul activităților de seminar	Dr. András Szabolcs						
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu		
2.7. Regimul disciplinei	Opțional (DOP)			2.8. Tipul disciplinei		Disciplină de specializare (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2
3.3. seminar/ laborator/ proiect	2		
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	24
3.6 seminar/laborator	24		
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)			ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)			6
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren			8
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri			9
Tutoriat (consiliere profesională)			2
Examinări			2
Alte activități [comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]			0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)		27	
3.8. Total ore pe semestru		75	
3.9. Numărul de credite		3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu sunt
4.2. de competențe	Nu sunt

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- Sală de curs dotată cu tablă, computer și videoproiector. - Acces la internet, platformă online și resurse bibliografice digitale.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	- Sală dotată cu tablă, computer și videoproiector; acces la bibliotecă. - Acces la internet, platformă online și materiale de seminar.

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP4	C4. Identificarea și analiza contextului religios și cultural în comunități, într-un mediu pluriconfesional și angajarea în activități pastorale și comunitare. C4.1 Capacitatea de a prezenta doctrina catolică și principiile morale ale Bisericii conform exigențelor academice. C4.2 Abilitatea angajării într-un dialog deschis cu celelalte confesiuni și cu societatea. C4.3 Abilitatea de a transmite specificul tradiției religioase proprii în spiritul toleranței într-un mediu multicultural și pluriconfesional.
Competențe transversale	
CT2, CT3	C2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală. C2.1 Capacitatea de a conduce comunități și grupuri în cadrul parohiei, prin colaborarea cu preotul și alte grupuri. C2.2 Abilitatea de a stimula comunitatea eclezială în direcția dezvoltării simțului civic în situații concrete.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)

CP4	Explică principiile dialogului ecumenic și recunoaște convergențele și divergențele dintre confesiunile creștine.	Desfășoară activități pastorale și catehetice în cadrul comunității, contribuind la viața liturgică și educativă a parohiei.
-----	---	--

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)

- Explică principalele concepte utilizate în studierea creștinătății orientale: Biserici ortodoxe, Biserici orientale precaldoniene, Biserici catolice orientale și Biserica Asiriană a Răsăritului.
- Descrie diferențele și asemănările doctrinare, istorice, liturgice și instituționale dintre tradițiile creștine orientale.
- Identifică principalele etape ale relațiilor dintre Biserica Catolică și Bisericile orientale și formulează elementele de bază ale dialogului ecumenic.
- Cunoaște realități ecleziale orientale relevante pentru spațiul românesc, european, caucazian, oriental și pentru diaspora.

Abilități academice specifice (Specific academic skills)

- Compară critic tradiții teologice și liturgice diferite, utilizând un limbaj academic și respectuos.
- Analizează surse și prezentări despre Bisericile orientale, evitând confuziile terminologice și simplificările confesionale.
- Elaborează o prezentare sau lucrare de seminar despre o comunitate creștină orientală, folosind bibliografie relevantă.
- Integrează perspectiva ecumenică în activitatea didactică, catehetică și pastorală.

8. Conținuturi

8.1 Curs

Curs	Metode de predare - învățare	Observații
1. Introducere: concepte, categorisirea confesiunilor orientale	Prezentare, dialog	Cadru terminologic
2. Bisericile ortodoxe: doctrina generală, sistemul de credințe, liturghia	Prezentare, dialog	Ortodoxia calcedoniană
3. Bisericile ortodoxe din România	Prezentare, dialog	Context local
4. Bisericile rusă, ucraineană, belarusă, poloneză și finlandeză	Prezentare, dialog	Spațiul slav și nordic
5. Constantinopol, Alexandria, Antiohia și Ierusalim	Prezentare, dialog	Patriarhatele istorice
6. Biserici ortodoxe din Balcani	Prezentare, dialog	Tradiții regionale
7. Bisericile ortodoxe din Orientul Mijlociu și Caucaz	Prezentare, dialog	Context oriental și caucazian
8. Biserici precaldoniene: doctrină generală, istorie, liturghie	Prezentare, dialog	Familia orientală ortodoxă
9. Biserici precaldoniene: coptii, Etiopia, Eritreea	Prezentare, dialog	Tradiții africane
10. Biserici precaldoniene: armeni, biserici siriaco-aramaice	Prezentare, dialog	Tradiții armenie și siriace
11. Alte biserici orientale: creștinii asirieni și creștinii tomitani	Prezentare, dialog	Biserica Răsăritului și India
12. Catolicii orientali: greco-catolici	Prezentare, dialog	Uniuni și identitate eclezială
13. Catolicii orientali: catolicii armeni și sirieni	Prezentare, dialog	Rituri și comunități orientale catolice
14. Catolicii orientali în lume	Prezentare, dialog	Diaspora și situația contemporană

Bibliografie curs

- Kránitz Mihály: Keresztény egység.
- Kránitz Mihály: Együtt az úton.
- Békés Gellért: Ökumenizmus.
- Békés Gellért: Krisztusban mindnyájan egy.
- Amir Hanna: Coptic Doctrinal Theology.
- Antony O'Mahony: Eastern Christianity in the Modern Middle East.
- Christine Chaillot: The Life and Situation of the Coptic Orthodox Church.
- Christine Chaillot: The Assyrian Church of the East.
- Christoph Baumer: The Church of the East.
- Daniela Kalkandjeiva: The Russian Orthodox Church.
- Esat Uras: The Armenians in History.
- Kallistos Ware: The Orthodox Way.
- John Wooley: The Armenian Catholic Church.
- Alemezyan, N.: The Oriental Orthodox Family of Churches.
- Keishishian, A.: The Oriental Orthodox Churches.

8.2 Seminar / laborator

Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Discutarea temelor de seminar	Prezentare, dialog	Organizarea activității
2. Biserica Ortodoxă Rusă, lipovenii, vechii credincioși	Prezentare, dialog	Studiu de caz
3. Constantinopol și ortodoxia greacă	Prezentare, dialog	Studiu de caz
4. Coptii și creștinii tewahedo	Prezentare, dialog	Studiu de caz
5. Creștinii siro-aramaici și iacobiți	Prezentare, dialog	Studiu de caz
6. Armenii apostolici și catolicii armeni	Prezentare, dialog	Studiu de caz
7. Biserica Ortodoxă Română și Biserica Greco-Catolică	Prezentare, dialog	Context românesc
8. Biserica greco-catolică maghiară	Prezentare, dialog	Context regional
9. Diaspora: creștinii orientali în lume	Prezentare, dialog	Migrație și identitate
10. Maroniți, caldeeni, catolici în Orientul Mijlociu	Prezentare, dialog	Rituri catolice orientale
11. Creștinii Malankara și Thomas în India	Prezentare, dialog	Creștinism indian
12. Biserica Ortodoxă Bulgară, Macedoneană, Sârbă	Prezentare, dialog	Spațiul balcanic

13. Creștinii ortodocși din Georgia și Ucraina	Prezentare, dialog	Spațiul caucazian și est-european
14. Creștinii orientali protestanți	Prezentare, dialog	Concluzii și comparații

Bibliografie seminar

- Alemezian, N.: The Oriental Orthodox Family of Churches.
- Amir Hanna: Coptic Doctrinal Theology.
- Antony O'Mahony: Eastern Christianity in the Modern Middle East.
- Békés Gellért: Krisztusban mindnyájan egy.
- Békés Gellért: Ökumenizmus.
- Christine Chaillot: The Assyrian Church of the East.
- Christine Chaillot: The Life and Situation of the Coptic Orthodox Church.
- Christoph Baumer: The Church of the East.
- Daniela Kalkandjeiva: The Russian Orthodox Church.
- Esat Uras: The Armenians in History.
- John Wooley: The Armenian Catholic Church.
- Kallistos Ware: The Orthodox Way.
- Keishishian, A.: The Oriental Orthodox Churches.
- Kránitz Mihály: Együtt az úton.
- Kránitz Mihály: Keresztény egység.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Cunoașterea cadrului conceptual, istoric și teologic al creștinismului oriental; utilizarea corectă a terminologiei confesionale.	Colocviu / probă scrisă sau orală; verificarea noțiunilor teoretice.	30%
9.5 Seminar/laborator	Capacitatea de analiză comparativă, prezentare academică și utilizare a bibliografiei.	Lucrare sau prezentare de seminar; participare activă la discuții.	60% + 10% prezență/activitate
9.6 Standard minim de promovare			

- Participarea activă la seminarii și prezentări.
- Finalizarea la timp și conform cerințelor a lucrării sau prezentării de seminar.
- Participarea activă la prelegeri și implicarea în discutarea subiectelor.
- Cunoașterea noțiunilor de bază privind clasificarea Bisericilor orientale.
- Utilizarea corectă a terminologiei ecumenice și confesionale.
- Luarea de notițe și citirea bibliografiei minimale.

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								
								Nu se aplică nici o etichetă
						X		

Data completării: Semnătura titularului de curs: Semnătura titularului de seminar:

Data avizării în departament: Semnătura directorului de departament: